

Finansdepartementet
Akersgata 40
Postboks 8008 Dep.0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

31.juli 2020

Norges Naprapatforbund
Oscars gate 27
0352 Oslo

Høringssvar - forslag om merverdiavgiftsplikt ved omsetning og formidling av alternativ behandling.

Innledning

Finansdepartementet foreslår i høringsnotatet å oppheve unntaket i merverdiavgiftsloven § 3-3 om alternativ behandling.

Norges Naprapatforbund er uenige i at merverdiavgift skal pålegges manuelle behandlere med solid utdanning og den faglige kompetanse innen muskel- og skjelettplager, som naprapater. Norges Naprapatforbund (NNF) sender inn på bakgrunn av dette våre kommentarer til lovforslaget.

Konsekvenser av lovforslaget

- **Mange bedrifter vil gå konkurs og flere vil stå uten jobb.** Som følge av at naprapater i Norge ikke har mulighet til å velte hele merverdiavgiften over på pasientene vil naprapatene måtte betale den fra egen bunnlinje. Dette vil spesielt ramme bedrifter som allerede står i en vanskelig situasjon som følge av Covid-19 og smitteverntiltakene.

Denne innføringen av merverdiavgift vil også føre til at mange naprapater vil måtte slutte eller til slutt gå konkurs.

- **Helsetilbudet vil bli dårligere og mange vil ikke få nødvendig behandling av naprapater.** Innføringen av merverdiavgift på alternativ behandling vil føre til at tilbudet av naprapatbehandling vil gå betydelig ned. Dette vil føre til at mange som har behov for denne type behandling vil måtte vente betydelig lenger enn i dag, belaste andre deler av helsevesenet eller ikke ha økonomisk mulighet til å få nødvendig helsehjelp hos naprapater. I store deler av landet vil det ikke være et tilbud for de som har behov for helsehjelp hos en naprapat, dersom lovforslaget blir gjennomført.
- **Kontrollen av de som utfører behandlingene vil bli dårligere.** NNF stiller en rekke strenge faglige krav til medlemmer av forbundet og dette gjør at kontrollen av naprapater er god. Medlemmene må gjennomføre obligatoriske kurser jevnlig som er av høy faglig kvalitet fastsatt av styrets faggruppe og forskningsgruppe. For å kunne behandle forsikringspasienter er det et krav fra forsikringsselskapene at naprapatene har medlemskap i NNF. Som følge av at naprapat ikke er en beskyttet tittel, så er NNF det eneste kontrollorganet som sørger for at de som kaller seg naprapat i Norge virkelig har en utdanning innen naprapati og har gjennomført eksamen. Dersom det innføres merverdiavgift for alle vil NNF miste mange medlemmer og kvalitetskontrollen vil derfor bli dårligere. Forbundet vil i tillegg få dårligere økonomi, som følge av færre medlemmer, og muligheten for oppfølging av yrkesgruppen vil gå ned. Med andre ord går dette ut over pasientsikkerheten.

Status for bruk av naprapatbehandling i Norge

Naprapati er i sterk vekst i Norge. Det utføres godt over 600.000 behandlinger av naprapater i året. Nærmere 14 % av befolkningen har benyttet seg av naprapat og i 2018 benyttet 2,7 % av befolkningen behandling fra naprapat, ifølge Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin.

Til forskjell fra alternative behandlere har naprapater har en solid høyskoleutdanning og høy faglig kompetanse, og naprapater er autorisert som helsepersonell i andre nordiske land. Da smitteverntiltakene ble lettet på i april fikk naprapater åpne sammen med annet autorisert helsepersonell 20. april, etter godkjenning fra Helsedirektoratet. Dette må vektlegges og bør oppfattes som at myndighetene anser naprapater som nødvendig helsehjelp i Norge, og ikke som alternativ behandling uten faglig innhold.

Kommentarer til enkelte deler høringsnotatet

1. Nytt tredje ledd i § 3-2, unntak for autorisert helsepersonell

Kommentar: Dette forslaget innebærer at behandling utført av autorisert helsepersonell fortsatt vil ha merverdiavgiftsfritak. Vi stiller oss uforstående til hvorfor Finansdepartementet mener at eksempelvis naprapatbehandling er mer akseptert og bedre dokumentert om det utføres av autorisert helsepersonell, enn en utdannet naprapat med solid fagbakgrunn innen naprapati. NNF viser til at naprapater er autorisert helsepersonell i andre nordiske land.

2. Konsekvenser av innføring av merverdiavgift på forbrukerne og tilbyderne

Kommentar: Departementet redegjør ikke i høringsnotatet om hvilke konsekvenser dette vil føre til for tilbydere økonomisk og hvordan samfunnet påvirkes av at denne behandlingen ikke blir gjennomført. De som i dag mottar behandling fra naprapater vil belaste andre deler av helsetjenesten, eller i verste fall ikke gjennomføre nødvendig behandling. Studier har vist at behandling hos naprapat bidrar til å redusere de samlede kostnadene i helsevesenet, og færre behandlinger, som følge av innføring av merverdiavgift, vil dermed kunne bidra til å øke de samlede kostnadene i helsevesenet.

Med markedssituasjonen som naprapater står overfor vil det være urealistisk å velte hele merverdiavgiften over på pasienter. Dette vil derfor innebære at betaling av merverdiavgift til staten vil måtte tas fra marginene til tilbyderne, som allerede er små.

Langtidseffektene for naprapater som følge av Covid-19-utbruddet og smitteverntiltakene er usikre. Det er derfor svært uheldig om det innføres merverdiavgift på utføring av denne typen behandling, uten at effekten for pasientene og bedriftene er tilstrekkelig utredet. Effekten på andre bedrifter, ved at de som i dag har behov for behandling fra naprapat ikke vil motta det, er heller ikke utredet.

Etter at smitteverntiltakene ble lettet på og samfunnet gradvis ble åpnet igjen etter virusutbruddet har myndighetene gitt uttrykk for at de ønsker å få igang forbruket og økonomien igjen og sørge for at bedrifter overlever. Effekten av innføringen av merverdiavgift på denne typen manuell behandling vil kunne være at store deler av en yrkesgruppe vil gå konkurs.

3. Registerordning for utøvere av alternativ behandling

Kommentar: Dette er en registreringsordning som er opprettet og drives av Brønnøysundregisteret. Helsedirektoratet godkjenner denne registreringen dersom organisasjonen oppfyller en rekke krav. Registeret er opprettet av Brønnøysundregisteret på oppdrag fra Finansdepartementet, men det er Helse- og omsorgsdepartementet som har hjemmel i Lovdata.

Vi har forståelse for ønske om å fjerne useriøse aktører fra registerordningen, men aktører med solid høyskoleutdannelse og høy faglig kompetanse bør være et unntak. Før en innstramming gjennomføres bør myndighetene definere forskjellen i kvaliteten på de ulike aktørene som i dag er registrert i dette registeret.

Det bør i stedet innføres en form for kvalitetskrav for å kunne være registrert, da dette vil være en god og holdbar form for kvalitet på aktørene. I utgangspunktet hadde registerordningen som formål et ønske om økt profesjonalisering, bedre ivaretagelse og forbrukerhensyn og pasientsikkerhet jf. forskriften § 1.

I dag stiller NNF strenge faglige krav til medlemmer av forbundet. Medlemmene må gjennomføre obligatoriske kurser jevnlig som er av høy faglig kvalitet fastsatt av styrets faggruppe og forskningsgruppe.

Dersom merverdiavgift innføres på vår yrkesgruppe vil NNF miste den eneste kontrollen vi har på våre utøvere. I dag kreves det at naprapatene må være registrert som medlemmer i Norges Naprapatforbund for å unngå merverdiavgift. Med andre ord må de gjennom de faglige kravene som settes hos NNF.

Oppsummering

Norges Naprapatforbund er delvis enige med Finansdepartementet om forslaget om merverdiavgift på alternativ behandling da det er en rekke yrkesgrupper som har kort eller ingen faglig kompetanse til å kunne anses som helsehjelp, derav yrkesgrupper som utlover helbredelse av alvorlige sykdommer eller sykdommer som kreves av annet helsepersonell med solid utdannelse og faglig kompetanse.

Derimot er Norges Naprapatforbund uenige at merverdiavgift skal innføres for manuelle behandlere som har solid høyskoleutdannelse innen muskel- og skjelettplager. Det bør skilles mellom yrkesgrupper med fagbakgrunn, og andre alternative behandlere. Det bør ikke være tvil om at, til forskjell fra en rekke typer alternativ behandling, bør naprapater anses som nødvendig helsehjelp. Naprapati skal ikke erstatte andre deler av helsevesenet, men være et nødvendig tillegg for de som har behov for denne typen behandling.

Med vennlig hilsen

Mariann Fuglerud
Generalsekretær
Norges Naprapatforbund
+47 41600733
mariann@naprapat.org